

Dosarul nr. 2ra-776/20

Prima instanță: Judecătoria Orhei sediul central (jud. V. Cupcea)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, V. Buhnaci, L. Pruteanu)

ÎNCHEIERE

3 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Nicolae Craiu

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale

în cauza civilă la cererea lui Ivan Zamulinschii, persoană interesată Casa Națională de Asigurări Sociale privind constatarea faptului cu valoare juridică

împotriva deciziei din 3 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și menținută hotărârea din 8 iulie 2019 a Judecătoriei Orhei sediul central

constată:

La 24 mai 2019, Ivan Zamulinschii, persoană interesată Casa Națională de Asigurări Sociale a depus cerere privind constatarea faptului cu valoare juridică.

În motivarea acesteia a invocat că, începând cu 19 ianuarie 2014, beneficiază de alocație socială în mărime de doar 215,87 de lei din motiv că la stabilirea pensiei perioada de activitate din colhozul „Kirov” sat. Bulăești r-nul Orhei, nu a fost luată în calcul, fiindu-i acordată doar alocația socială.

A comunicat că din 21 iunie 1977, a fost angajat la muncă în colhozul „Kirov” sat. Bulăești r-nul Orhei în funcție de colhoznic în brigada de livezi și vii nr. 3 a colhozului, unde a lucrat până la 1 mai 1979, vechimea în muncă constituind 1 an 10 luni 10 zile.

La 15 octombrie 1979, a fost angajat în colhozul „Kirov” în funcție de tractorist în brigada nr. 14, unde a lucrat până la 14 martie 1980, vechimea în muncă constituind 5 luni.

După o întrerupere, la 2 ianuarie 1986, a fost angajat în colhozul „Kirov” în calitate de tractorist în brigada de tractoare, unde a lucrat până la 14 februarie 1998, eliberat fiind în legătură cu lichidarea colhozului, vechimea în muncă constituind 12 ani 1 lună și 12 zile.

A precizat că în total vechimea în muncă constituie 14 ani 4 luni, acumulând zile lucrătoare și un salariu în mărime toată de 15 078,88 de ruble, 369 485,63 de cupoane și 1 737,46 de lei md:

- pentru anul 1977 - 103 zile lucrătoare cu un salariu de 340,16 de ruble;
- pentru anul 1978 - 170 zile lucrătoare cu un salariu 439,66 de ruble;
- pentru anul 1979 - 68 zile lucrătoare cu un salariu de 234,34 de ruble;
- pentru anul 1980 - 4 zile lucrătoare cu un salariu de 56,12 de ruble;
- pentru anul 1986 - 229 zile lucrătoare cu un salariu de 1 224 de ruble;
- pentru anul 1987 - 317 zile lucrătoare și a primit suma de 1 364,34 de ruble;
- pentru anul 1988 - 341 zile lucrătoare și a primit suma de 2 469,78 de ruble;
- pentru anul 1989 - 290 zile lucrătoare cu suma totală de 2 368,06 de ruble;
- pentru anul 1990 - 305 zile lucrătoare cu suma de 1 778,62 de ruble;
- pentru anul 1991 - 267 zile lucrătoare cu suma de 4 803,80 de ruble;
- pentru anul 1992 - 228 zile lucrătoare cu suma de 24 799,70 de cupoane;
- pentru anul 1993 - 255 zile lucrătoare cu suma de 344 112 de cupoane;
- pentru anul 1994 - 265 zile lucrătoare cu suma de 573,93 de cupoane;
- pentru anul 1995 - 253 zile lucrătoare cu suma de 545,04 de lei md;
- pentru anul 1996 - 184 zile lucrătoare cu suma de 699,37 de lei md;
- pentru anul 1997 - 122 zile lucrătoare cu suma de 493,05 de lei md.

A subliniat că toate aceste înscrisuri sunt notificate în carnetul de muncă și sunt autentificate cu semnătura conducătorului și a contabilului șef al colhozului, fiind aplicată și ștampila.

În perioada cât a lucrat în colhoz și a fost salarizat conform tarifării ca membru al colhozului, colhozul „Kirov” a achitat concomitent și contribuția în fondul social, deci la atingerea vârstei de 62 de ani, are dreptul la pensie pentru limită de vârstă, dacă îndeplinește condiția privind stagiul total de cotizare.

A relatat că s-a adresat la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Orhei cu o cerere în vederea recalculării sumei a pensiei de vârstă, în conformitate cu prevederile Legii de pensionare, prin certificatul nr. p-1/19-08 din 25 aprilie 2019, însă cererea a fost respinsă întrucât la stabilirea pensiei perioada de activitate din colhozul „Kirov” nu a fost luată în calcul, deoarece vechimea în muncă nu poate fi confirmată prin F-14 sau alte documente, din motiv că acestea lipsesc, iar înscrisurile din carnetul de muncă nu sunt legiferate, conform cerințelor, prin confirmarea fiecărui an de lucru și salariu pe acest an, prin semnătura președintelui de colhoz, a contabilului șef și ștampila colhozului, fiindu-i încălcate astfel drepturile de pensionare.

A subliniat că anii de muncă, cât și suma totală anuală de salarizare în carnetul de muncă sunt indicați, fiind semnătura fostului director și al contabilului șef confirmată prin ștampila colhozului, însă este confirmată numai printr-o singură ștampilă cu câte o singură semnătură și nu este confirmată pentru fiecare an în parte.

Primăria sat. Bulăești r-nul Orhei, succesor al colhozului „Kirov” la cererea privind eliberarea certificatelor necesare, a dat răspunsul nr. 230 din 12 aprilie 2019, confirmând vechimea lui în muncă în perioada 1977-1980 și în perioada 1986-1998 inclusiv, însă acest certificat nu a fost confirmativ pentru stabilirea pensiei.

A menționat că a depus o cerere și la Serviciul raional Arhivă Orhei privind eliberarea certificatelor necesare cu privire la lucrul lui în colhoz, dar prin răspunsul nr. 76 din 9 aprilie 2019, a primit refuz din motiv că colhozul „Kirov” din sat. Bulăești r-nul Orhei nu a transmis la păstrarea de stat cărțile de salariu, precum și ordinile directorului privind personalul scriptic.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 166-167, 279 CPC.

A solicitat constatarea faptului că stagiul lui de muncă lucrat în colhozul „Kirov” din sat. Bulăești r-nul Orhei este de 14 ani 4 luni și a faptului că înscrisurile efectuate în carnetul lui de muncă cu privire la salariul primit în colhozul „Kirov” sunt valabile.

Prin hotărârea din 8 iulie 2019 a Judecătoriei Orhei sediul central, a fost admisă cererea petiționarului Ivan Zamulinschii privind constatarea faptului cu valoare juridică.

A fost constatat faptul valabilității înscrisurilor din carnetul de muncă eliberat petiționarului Ivan Zamulinschii la 29 martie 1977, cu nr. 0030133 privind stagiul de muncă al petiționarului și mărimea salariului indicate în carnetul de muncă pentru perioada 1977-1997 și perioada respectivă constituie stagiul de muncă al petiționarului.

Prin decizia din 3 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și menținută hotărârea primei instanțe.

Prima instanță și instanța de apel au constatat că la caz nu există un litigiu, întrucât petiționarul nu a solicitat stabilirea pensiei în baza stagiului de cotizare, ci doar constatarea unor fapte cu valoare juridică.

Instanța de apel a menționat că cererea depusă de Ivan Zazulinschii a fost generată de situația în care faptele cu valoare juridică concrete nu pot fi stabilite altfel, deoarece arhiva colhozului „Kirov” a fost pierdută, însă înscrisurile din carnetul de muncă eliberat petiționarului la 29 martie 1977, cu nr. 0030133, privind stagiul de muncă al acestuia și mărimea salariului sunt autentificate cu semnătura președintelui colhozului A. Rogojchin, a constabilului șef M. Martăniuc și ștampila întreprinderii.

La 13 martie 2020, prin intermediul Oficiului Poștal, Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat recurs împotriva deciziei din 3 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi decizii.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată, deoarece instanța de apel nu a analizat multilateral actele normative și legislația în vigoare ce reglementează astfel de litigii, precum și nu au fost dovedite circumstanțele considerate de prima instanță și instanța de apel ca fiind stabilite.

A menționat că intimatul este beneficiar de alocație socială începând cu 19 ianuarie 2014 pentru un stagiul de cotizare incomplet, necesar fiind 31 de ani.

Totodată, inscripțiile din carnetul de muncă despre perioada de muncă în colhozul „Kirov” în perioada 21 iunie 1977-14 martie 1980 și 2 ianuarie 1986-

31 august 1997, nu au fost confirmate cu ștampila și semnătura persoanei responsabile, prin urmare aceste perioade nu pot fi incluse în stagiul de cotizare pentru calcularea pensiei.

Cu referire la prevederile pct. 70 din Regulamentul cu privire la modalitatea de calculare a pensiilor și modalitatea de confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 165 din 21 martie 2017 și Regulamentului cu privire la modul de calculare și confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 417 din 3 mai 2000, a susținut că realizarea stagiului de cotizare constituie o condiție necesară a stabilirii pensiilor pentru limită de vârstă.

Cu referire la capătul de cerere privind includerea în stagiul datele din carnetul de muncă, cu privire la quantumul salariului, a comunicat că potrivit pct. 17 din Instrucțiunea privind modul de perfectare a dosarelor de stabilire a pensiilor de asigurări sociale de stat, actele ce confirmă venitul asigurat până la introducerea evidenței individuale, sunt certificatele de salariu.

În stagiul de cotizare nu a fost inclusă perioada de activitate în colhozul „Kirov”, deoarece înscrierile din carnetul de muncă nu sunt legalizate și documente (extrasul forma T-14, certificatul de salariu) ce ar confirma perioada respectivă nu au fost prezentate, iar legislația în vigoare nu prevede o altă modalitate de confirmare a stagiului de cotizare.

A considerat eronat aprecierea instanței de apel în vederea obligării includerii în stagiul de cotizare salariul indicat în carnetul de muncă, acesta urmează a fi confirmat prin certificat de salariu sau alte documente, iar în cazul lipsei acestor documente în arhivă, legislația acordă posibilitatea de a fi înlocuite cu informația Ministerului Economiei.

La 27 martie 2020, în adresa lui Ivan Zamulinschii a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 82), fiind recepționată de către intimat la data de 22 aprilie 2020, ceea ce se atestă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 83).

La 5 mai 2020, prin intermediul Oficiului Poștal, Ivan Zamulinschii a depus referință la recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, solicitând respingerea recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 15 ianuarie 2020, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 71), însă careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 13 martie 2020 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a

probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Galina Stratulat

Nicolae Craiu